

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัญหาการดำเนินงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุตรธานี เขต 3 ผู้วิจัยขอเสนอข้อข้อตอน การวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือ

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุตรธานี เขต 3 ปีการศึกษา 2547 จากโรงเรียนจำนวน 232 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน ขนาดเล็ก จำนวน 160 คน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 72 คน ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 1,175 คน ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 1,246 คน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 1,134 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 792 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 4,579 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุตรธานี เขต 3 ของปีการศึกษา 2547 จำนวน 355 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มจากประชากรหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) ตามขนาดของโรงเรียน จากนั้นจึงเปิดตารางของเครื่องซื้อและมอร์กน

(Krejcie and Morgan) (บุญชุม ศรีสะอุด. 2545 : 40) และเปรียบเทียบสัดส่วนตามลำดับ โดยมีขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 แบ่งขนาดของโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 160 โรงเรียน ผู้บริหาร โรงเรียน 160 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,175 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1,134 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 72 โรงเรียน ผู้บริหาร โรงเรียน 72 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,246 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 792 คน รวมทั้งสิ้น 4,579 คน

2.2 เปิดตาราง และเปรียบเทียบสัดส่วนตามจำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่าง โดย จำแนกสถานภาพและขนาดของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3

2.3 กำหนดจำนวนโรงเรียน ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สุ่มได้เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลาก ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 12 โรงเรียน ผู้บริหาร โรงเรียน 12 คน ครูผู้สอน จำนวน 91 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 88 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 6 โรงเรียน ผู้บริหาร โรงเรียน 6 คน ครูผู้สอน จำนวน 97 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 61 คน รวมทั้งสิ้น 355 คน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3

ขนาด โรงเรียน	สถานภาพ								
	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูผู้สอน		คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้น พื้นฐาน		รวม		
ประช กร	กลุ่ม ตัว อย่าง	ประช กร	กลุ่ม ตัว อย่าง	ประช กร	กลุ่ม ตัว อย่าง	ประช กร	กลุ่ม ตัว อย่าง	ประช กร	กลุ่ม ตัว อย่าง
โรงเรียนขนาดเล็ก	160	12	1,175	91	1,134	88	2,469		191
โรงเรียนขนาดใหญ่	7	6	1,246	97	792	61	2,110		164
รวม	232	18	2,421	188	1,926	149	4,579		355

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามตามปัญหา การดำเนินงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานด้านความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิคิริก คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอนตามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอนตามได้ให้ชัดเจนอ่านง่าย

วิธีการสร้างเครื่องมือ

ในการสร้างเครื่องมือ สำหรับการวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้ารายละเอียดจากตำรา เอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
2. สร้างแบบสอบถาม ตามวิธีการของลิเคริท โดยให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดทั้ง 5 ด้าน ดัง

- 2.1 การประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน
- 2.2 การให้บริการชุมชน
- 2.3 การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน
- 2.4 การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน
- 2.5 การเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อปรับปรุงแก้ไข

4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ
5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขปรับปรุง ตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจพิจารณาความถูกต้องความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ความถูกต้องของแบบสอบถามและการใช้ภาษา เพื่อให้ข้อเสนอแนะแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยมีผู้เชี่ยวชาญดังนี้

- 5.1 นายสุรศิทธิ์ อิศดง วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองลาด พิจารณาโครงสร้างของเครื่องมือ
- 5.2 นายพงษ์ศักดิ์ กองอาษา วุฒิ ก.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหัวปลากो พิจารณาการใช้ภาษา
- 5.3 นางกัลยานี นันทะศรี วุฒิ กศ.ม. (การวัดผลและประเมินผล) ตำแหน่ง ครุและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านเหล่าอุคุ พิจารณาการวัดและประเมินผล
6. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจและแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out)

กับ ผู้บริหาร โรงเรียน ครุผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกลุ่ม โรงเรียนบ้านม่วง จำนวน 60 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือทั้งฉบับ

7. นำแบบสอบถามวิเคราะห์หาคุณภาพ ดังนี้

7.1 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาก (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96

7.2 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริง แล้วนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 เพื่อทำหนังสือถึงผู้บริหาร โรงเรียน ครุผู้สอน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. นำหนังสือขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ไปถึงกลุ่มตัวอย่างตัวยตนเอง เพื่อขอความร่วมให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามพร้อมกับนัดหมายเวลาในการรวบรวมข้อมูลส่งคืนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3

3. ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืนจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตัวยตนเอง ภายในกำหนดเวลา 1 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน และเรียบเรียงลำดับแบบสอบถาม
2. ตรวจให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อตามเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

3. นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ตามรายการต่อไปนี้

3.1 ระดับปัญหาการดำเนินงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 แล้วนำค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ที่ได้มามเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

3.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัญหาการดำเนินงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดใหญ่เพื่อทดสอบสมมุติฐาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way Analysis of variance) และติดตามผลแตกต่างรายคู่ค้าวิชี q-statistic ตามวิธีของ เชฟเฟ่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพแบบสอบถาม

1.1 หากความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์ลัพดา ตามวิธีของครอนบาก

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 ร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน ด้วยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนสองทาง (Two-Way Analysis of variance) และติดตามผลแตกต่างรายคู่ด้วย q-statistic ตามวิธีของ เชฟเฟ่



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY